

Posudek vedoucího na práci Bc. Stanislavy Kučové

Etruské sakrální okrsky archaického a klasického období

Praha 2009, 76 stran, 154 pérovek a obrazových příloh

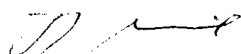
Diplomandka svou práci rozdělila do 5 kapitol, ve kterých formulovala a shrnula základní pravidla, charakterizující budování etruských chrámů. Kultovní stavby a okrsky jsou součástí etruských náboženských představ, které autorka zevrubně charakterizuje v první části druhé kapitoly – věnuje se antickým zprávám řecky a latinsky píšících autorů, kteří se o *etruské disciplině* zmiňují. Jejich interpretace je obtížná a hodnocení předkládané současnými badateli mnohdy protichůdné. Diplomandce se však přesto podařilo v úvodních kapitolách odpovídajícím způsobem zhodnotit pramennou základnu, kam patří především *Libri rituales*, *Libri fulgurales*, případně *Libri Magonis et Vegoiae auctorum*. Z nich zpravidla vychází interpretace etruských představ o prostoru a jeho členění, která byla podle starověké tradice důležitá nejen pro výběr sakrálního území, ale také pro ryze profánní aktivity, mezi které patřilo založení a vyměření městského prostoru. V této části je uvedena řada citací nejen sekundární literatury, ale v poznámkovém aparátu je doplněna četnými citacemi starověkých autorů mnohdy v původní verzi. Ze snahy o přesně vymezení a rozdělení nebeského prostoru vychází také orientace etruských chrámů. Ta je ve sledovaném období poměrně pestrá a vychází dedikace kultovní stavby. Třetí kapitola pojednává o samotných chrámech, hodnotí je na základě ikonografických pramenů, literárních zmínek (zde autorka čerpá hlavně z Vitruvia) a stručně zmiňuje také místa s chrámovými stavbami, zkoumaná archeologickými metodami. Zabývá se také hlavními prvky a podobou chrámů – podiem, sloupy, cellou, střechou, její dekorací i celkovým architektonickým řešením staveb. Pozornost je také oprávněně věnována stavebním materiálům, jejich kvalita je také jedním z důvodů relativně špatného stavu dochování etruských chrámů.

V následující čtvrté kapitole S. Kučová shrnuje vývoj architektonické podoby etruského chrámu. V tomto ohledu je 6 přístupů k pojetí chrámu spíše metodologickým než vývojovým hlediskem (s. 38-39). Pátá kapitola „Chrámy, místa a účel“ zpočátku podává přehled poloh, ve kterých byly chrámové stavby situovány. V tomto ohledu se jedná o pečlivě volené polohy, zpravidla přirozené krajinné dominanty, které kultovní stavba svojí existencí zdůrazňuje. Kultovní okrsky jsou rozděleny do několika skupin: chrámy za hradbami, mimoměstské, u cest. Kapitola je doplněna výběrem charakteristických

(prozkoumaných a publikovaných) chrámových staveb. Navržené členění je však poněkud nepřehledné – není přesně charakterizováno, zda je podstatný rozdíl mezi „chrámy za hradbami“ a „mimoměstskými svatyněmi“. Místy se do textu vloudily jazykové neobratnosti – např. obrat „rezidence pontifexe maxima“ (s. 42; ovšem regia měla původně jiné využití), „okrasný štít“ (s. 23; míněn pravděpodobně tympanon?), které lze připsat časové tísní, v níž byla práce dokončována.

Diplomandka si v předložené práci jako cíl stanovila zhodnocení významu etruských chrámových staveb, při jejichž hodnocení bylo nutné posoudit teoretické předpoklady pro jejich situování, architektonické řešení i užití stavební materiály. Prokázala solidní orientaci v dané problematice a proto považuji předloženou práci za vhodný podklad pro obhajobu a další řízení k udělení titulu „magistra“.

Praha, 20. května 2009

PhDr. Jiří Musil, PhD.